

transect: archeologie, erfgoed, ruimte

Transect-rapport

Zuidvelde, Fledders 8

Gemeente Noordenveld (Drenthe)

Archeologisch bureauonderzoek en Inventariserend
Veldonderzoek (IVO; verkennende fase)

Auteur	Drs. N. de Vries
Versie	Concept
Projectcode	16040020
Datum	13-07-2016
Opdrachtgever	DLV Advies Postbus 511 5400 AM Uden
Uitvoerder	Transect Australiëlaan 5-a 3526 AB Utrecht 4005111100
Onderzoeksmelding	Gemeente Noordenveld
Bevoegde overheid	Transect, Utrecht
Beheer documentatie	

Autorisatie		
Naam	Datum	Paraaf
Drs. A.Hakvoort (Senior archeoloog)	21-07-2016	

ISSN: 2211-7067

© Transect, Utrecht

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers.

Transect aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Samenvatting

In opdracht van DLV Advies heeft Transect¹ in mei 2016 een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd in een plangebied aan de Fledders 8 te Zuidvelde (gemeente Noordenvelde). De aanleiding voor het onderzoek vormt het opstellen van een ruimtelijke onderbouwing voor de locatie die de nieuwbouw van sleufsilos en een mestopslagsilo in het plangebied mogelijk moet maken. Bij de voorgenomen nieuwbouw zal grondverzet plaatsvinden, waardoor de bodem en daarmee eventueel aanwezige archeologische resten in het gebied kunnen worden verstoord.

Op basis van het vooronderzoek zijn de volgende conclusies te trekken:

- 1) Op basis van het bureauonderzoek is vastgesteld dat voor het plangebied een hoge verwachting geldt op de aanwezigheid van archeologische resten uit de periode Laat Paleolithicum tot en met de Late Middeleeuwen. Deze verwachting is gebaseerd op de landschappelijke ligging van het plangebied op de overgang van een dekzandrug naar een lager gelegen depressie ten zuidwesten van het gebied. In de directe omgeving zijn meerdere grafheuvels uit de periode Neolithicum-IJzertijd bekend.
- 2) Op basis van historisch kaartmateriaal is vastgesteld dat het plangebied vermoedelijk altijd onbebouwd is geweest. Het oudst geraadpleegde kaartmateriaal van het plangebied uit het begin van de 19^e eeuw laat ter plaatse van het plangebied heideveld zien. Ook op jonger kaartmateriaal staat geen bebouwing aangegeven, waardoor voor de Nieuwe tijd daarom een lage verwachting op het aantreffen van archeologische (nederzettings)resten bestaat.
- 3) Op basis van het onderzoek is een hoge tot middelhoge verwachting vastgesteld voor een groot deel van het plangebied. Weliswaar is door het agrarisch gebruik in enkele delen de top van een eventueel aanwezige podzol verdwenen, toch kunnen archeologische sporen nog goed aanwezig zijn in de top van de nog aanwezige C-horizont dan wel B-horizont. In de hoger gelegen landschapsdelen, op de dekzandrug en op de flank hiervan, kunnen nederzettingsresten in de vorm van paalkuilen en greppels behorend bij boerderijen en andere erfelementen aangetroffen worden. Ook kan de inrichting van het landschap sporen hebben achtergelaten in de vorm van greppels en eventueel karrensporen. Ook kunnen op de hoger gelegen landschapsdelen grafstructuren als kringgreppels inclusief crematie- dan wel inhumatiegraven voorkomen. Eventueel zijn deze grafstructuren geclusterd in grafvelden. De laaggelegen landschapsdelen, direct ten zuiden van het hoger gelegen dekzandlandschap, kunnen gebruikt zijn voor off-site elementen, als waterputten en drenkkuilen voor vee. Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek geldt de hoge archeologische verwachting met name voor de periode(n) Neolithicum tot en met IJzertijd. Sporen uit andere perioden kunnen echter niet uitgesloten worden.
- 4) Slechts aan de rand van het huidige boeren erf, bij de boringen 9 en 10 is een lage archeologische verwachting.

Advies

Op basis van het onderzoek en de vastgestelde hoge tot middelhoge archeologische verwachting wordt verder onderzoek in de vorm van proefsleuven aanbevolen. Hierbij dient zowel de veronderstelde dekzandrug als de lager gelegen depressie door sleuven gedekt te worden. Bij dit onderzoek kan de omvang, aard, en intactheid van eventueel aanwezige archeologische resten

---

¹ Transect Archeologie beschikt over een opgravingsvergunning ex artikel 45 van de Monumentenwet, verleend door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE).

worden vastgesteld. Voor een dergelijk gravend onderzoek is op voorhand een Programma van Eisen (PvE) nodig, waarin de randvoorwaarden voor een dergelijk onderzoek liggen vastgelegd. Een dergelijk PvE dient alvorens gestart wordt met de (onderzoeks)werkzaamheden te worden goedgekeurd door het bevoegd gezag (de gemeente Noordenveld).

Bovenstaande vormt een advies. Op grond van de resultaten van het rapport en het advies zal het bevoegd gezag (de gemeente Noordenveld) een besluit nemen over de daadwerkelijke omgang met eventueel aanwezige archeologische waarden binnen het plangebied.

Kanttekening

Onderhavig onderzoek is op zorgvuldige wijze verricht volgens de algemeen gebruikelijke methoden en inzichten en is erop gericht om de kans op het onverwacht aantreffen dan wel het ongezien vernietigen van archeologische waarden bij bouwwerkzaamheden in het plangebied te verkleinen. Aangezien het onderzoek is uitgevoerd door middel van een steekproef kan echter de aan- of afwezigheid van eventuele archeologische resten niet gegarandeerd worden. Wanneer bij graafwerkzaamheden toch onverhoopt waardevolle resten worden aangetroffen, dient u deze conform de Monumentenwet 1988, artikel 53, bij het Rijk te melden.

Inhoud

Samenvatting

Inhoud

1.	Aanleiding	1
2.	Aard en doel van het archeologisch vooronderzoek	2
3.	Afbakening van het plangebied	3
4.	Planvorming en consequenties toekomstig gebruik	4
5.	Beleidskader	5
6.	Landschap, geomorfologie en bodem	6
7.	Archeologische verwachting en bekende waarden	8
8.	Huidig gebruik, historische situatie en bodemverstoringen	9
9.	Gespecificeerde archeologische verwachting	13
10.	Resultaten veldonderzoek	14
11.	Beantwoording onderzoeksvragen	16
	Conclusie en Advies	18
12.	Geraadpleegde bronnen	20
	Bijlage 1: Beleidskaart	21
	Bijlage 2: Geomorfologie	21
	Bijlage 3: Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN)	23
	Bijlage 4: Archeologische waardenkaart (onderzoeken, waarnemingen, monumenten; bron: Archis)	24
	Bijlage 5: Boorpuntenkaart	25
	Bijlage 6: Foto's van de boringen	26
	Bijlage 7: NEN 5104	27
	Bijlage 8: Boorbeschrijvingen	28

1. Aanleiding

In opdracht van DLV Advies heeft Transect² in mei 2016 een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd in een plangebied aan de Fledders 8 te Zuidvelde (gemeente Noordenveld). De aanleiding voor het onderzoek vormt het opstellen van een ruimtelijke onderbouwing voor de locatie die de nieuwbouw van sleufsilo's en een mestopslagsilo in het plangebied mogelijk moet maken. Bij de voorgenomen nieuwbouw zal grondverzet plaatsvinden, waardoor de bodem en daarmee eventueel aanwezige archeologische resten in het gebied kunnen worden verstoord.

Het onderzoek is uitgevoerd in overeenstemming met de richtlijnen en de eisen van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 3.3.

---

² Transect Archeologie beschikt over een opgravingsvergunning ex artikel 45 van de Monumentenwet, verleend door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE).

2. Aard en doel van het archeologisch vooronderzoek

Het archeologisch vooronderzoek bestaat uit een gecombineerd onderzoek, te weten een archeologisch Bureauonderzoek (BO) en een Inventariserend Veldonderzoek (IVO), verkennende fase.

Het doel van het archeologisch bureauonderzoek is het specificeren van de archeologische verwachting, dat wil zeggen het aan de hand van beschikbare en nieuwe informatie over de archeologie, cultuurhistorie, geomorfologie, bodemkunde en grondgebruik, bepalen van de kans dat binnen het plangebied archeologische resten kunnen voorkomen. Hiervoor is onder andere het centraal Archeologisch Informatiesysteem (Archis) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) geraadpleegd, waarin de Archeologische Monumentenkaart (AMK) en de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW) zijn opgenomen. Aanvullende (cultuur)historische informatie is verkregen uit divers voorhanden historisch kaartmateriaal. Om inzicht te krijgen in de opbouw en ontwikkeling van het landschap zijn onder andere de bodemkaart en beschikbaar geologisch-geomorfologisch kaartmateriaal geraadpleegd.

Het doel van het inventariserend veldonderzoek is het toetsen en waar mogelijk bijstellen van de gespecificeerde archeologische verwachting, door het verzamelen van informatie over de feitelijke bodemopbouw, bodemreliëf en bodemintactheid in het plangebied. Hiermee ontstaat inzicht in de landschapsvormende processen en landschappelijke eenheden uit het verleden. Op basis hiervan kan een oordeel worden gegeven over waar, wanneer en in hoeverre het gebied in het verleden geschikt was voor bewoning of ander landgebruik door de mens. Het inventariserend veldonderzoek is uitgevoerd in de vorm van een booronderzoek (IVO-O).

Het onderzoek probeert hiermee aan de hand van feitelijke informatie antwoord te geven op de volgende vragen:

- Hoe heeft het plangebied oorspronkelijk in het natuurlijk landschap gelegen?
- Zijn er binnen de bodemopbouw archeologisch relevante bodemniveaus te onderscheiden en hoe diep liggen deze?
- In hoeverre zijn de archeologisch relevante bodemniveaus nog intact (verstoring, erosie, afdekkend substraat)?
- Wat is de archeologische verwachting van het plangebied en in hoeverre is deze te differentiëren in laag, middelhoog en hoog?

Het resultaat van het archeologisch vooronderzoek is dit rapport met een conclusie omtrent het risico dat eventueel aanwezige archeologische resten in het plangebied worden verstoord als gevolg van de voorgenomen plannen. Op basis van dit rapport neemt het bevoegd gezag een beslissing in het kader van de vergunningverlening of planprocedure. Het rapport bevat waar mogelijk gegevens over de – verwachte – aan- of afwezigheid, aard, omvang, ouderdom, gaafheid, conservering en (relatieve) kwaliteit van archeologische resten. Het bureauonderzoek is uitgevoerd conform protocol 4002 van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 3.3 (KNA 3.3). Het inventariserend veldonderzoek is uitgevoerd conform protocol 4003 van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie versie 3.3 (KNA 3.3)

3. Afbakening van het plangebied

Gemeente	Noordenveld
Plaats	Zuidvelde
Toponiem	De Fledders 8
Kaartblad	12C
Centrumcoördinaat	225.810 / 560.322

Binnen het archeologisch bureauonderzoek is onderscheid gemaakt in het plangebied en het onderzoeksgebied. Het plangebied is het gebied waarin de geplande bodemingrepen zullen plaatsvinden. Het onderzoeksgebied omvat het plangebied en een deel van het direct omringende gebied en wordt bij het onderzoek betrokken om tot een beter inzicht te komen in de archeologische, (cultuur)historische en bodemkundige situatie in het plangebied. Het onderzoeksgebied beslaat het plangebied en het omringende gebied, binnen een straal van circa 500 meter.

Het plangebied omvat het bouwvlak van de sleufsilo's en de mestsilo op het perceel aan De Fledders 8 te Zuidvelde (gemeente Noordenveld). Het bouwvlak ligt in een akker. De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1. Het terrein wordt begrensd door weilanden en de reeds aanwezige bebouwing (stallen) op het perceel. Het plangebied heeft in totaal een oppervlakte van circa 5200 m².

Figuur 1: Ligging van het plangebied (met rode lijnen weergegeven).

4. Planvorming en consequenties toekomstig gebruik

Kader

Opstellen ruimtelijke onderbouwing

Planvorming

Nieuwbouw sleufsilo's en een mestsilo

Bodemverstorende werkzaamheden

Graafwerkzaamheden

In het plangebied worden sleufsilo's, een ligboxenstal, een akkerschuur, en een mestsilo gerealiseerd. De sleufsilo's worden op maaiveld aangelegd. De mestsilo wordt ingegraven tot een diepte van maximaal 1,3 m –Mv in het midden en 0,9 m –Mv aan de randen. Het maaiveld ter plaatse van de silo wordt opgehoogd om aan te sluiten bij het maaiveld van de rest van het terrein. De ligboxenstal wordt tot 2,0 m –Mv onderkelderd. Het ventilatiekanaal onder de akkerschuur wordt tot 0,9 m –Mv aangelegd. Een inrichtingsschets van de nieuwe situatie is in figuur 2 weergegeven. De donkergrijze vlakken zijn de bouwvlakken van de nieuwbouw.

Figuur 2: Inrichtingstekening met de toekomstige situatie van het plangebied.

5. Beleidskader

Onderzoekskader	Ruimtelijke onderbouwing
Beleidskader	Bestemmingsplan “Buitengebied Noordenveld”
Vrijstellingsgrenzen	1000 m ² en > 30 cm -Mv

In 1992 heeft Nederland het Europees Verdrag inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed ondertekend; ook wel het Verdrag van Malta of Valletta genoemd, naar het eiland en de plaats waar het is ondertekend. Het Verdrag is in 1998 geratificeerd en op 1 september 2007 via de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (Wamz) geïmplementeerd. De Wamz is een wijzigingswet en omvat een wijziging van de Monumentenwet 1988, de Wet Milieubeheer, de Ontgrondingenwet en de Woningwet. Vanuit de Wet op de ruimtelijke ordening (Wro) bestond al een verplichting om bij de voorbereiding van bestemmingsplannen alle ter zake doende belangen mee te wegen. In feite is de Wamz een concrete invulling en verdere verbreding van deze verplichting.

Het archeologiebeleid van de gemeente Noordenveld inzake het plangebied staat verwoord in het bestemmingsplan “Buitengebied Noordenveld” en is gebaseerd op de archeologische verwachtingen en -beleidskaart van de gemeente Noordenveld. Op deze kaart is per zone vastgelegd welke archeologische verwachting een gebied heeft. Binnen het plangebied is in het beleidsplan sprake van een hoge of middelhoge archeologische verwachting (in het bestemmingsplan Waarde – Archeologie 2). Aan dit gebied zijn in het bestemmingsplan aanvullend vrijstellingscriteria geformuleerd. Initiatieven die kleiner zijn dan 1000 m² en waarbij bodemingrepen niet dieper reiken dan 30 cm –Mv worden vrijgesteld van archeologisch onderzoek indien er een bouwvoor aanwezig is. Omdat de voorgenomen ingreep het vrijstellingsoppervlakte van het vigerende beleid voor dit gebied overschrijdt, geldt op basis van het bestemmingsplan een archeologische onderzoeksplicht.

6. Landschap, geomorfologie en bodem

Archeoregio	Noord-Nederlands zandgebied
Geomorfologie	Grondmore al dan niet met welvingen (3L2)
Maaiveld	10,2 m +NAP
Bodem	Veldpodzol (Hn23)
Grondwater	GWT V

Landschap

Het plangebied is gelegen in het noordelijk zandgebied, dat de gehele provincie Drenthe en een deel van Groningen, Friesland en Overijssel omvat (Berendsen, 2005). De hoofdvormen in dit gebied zijn reeds ontstaan tegen het einde van de voorlaatste ijstijd, het Laat-Saalien (tussen circa 170.000 en 140.000 jaar geleden). Gedurende deze periode waren grote delen van Noord- en Midden-Nederland bedekt met landijs. In deze periode werd keileem afgezet; een mengsel van lemig fijn zand met grind en keien die met het landijs uit Scandinavië zijn meegevoerd (Formatie van Drenthe, laagpakket van Gieten). Het keileem ligt op veel plaatsen ondiep of zelfs aan het oppervlak. Aan de randen van de ijslobben werd de bevroren ondergrond opgestuwd tot stuwwallen. Dit leidde vooral tijdens de oudere fasen tot lage keileemruggen met een noordoost-zuidwest gerichte strekking (Finke e.a., 1996). Door het vrijkomende smeltwater ontstonden dalen, die gedeeltelijk werden opgevuld met fluvioglaciale afzettingen. Deze bestaan uit fijn tot grof zand met veel grind en stenen. Het resultaat was een reliëfrijk landschap, bestaande uit keileemruggen, keileemplateaus en stroomdalen.

In het Eemien (circa 140.000 tot 120.000 jaar geleden), een relatief warm interglaciaal, zijn voornamelijk in het Hunzedal fluviatiele sedimenten afgezet. Het keileem is in het Eemien sterk verweerd, waarbij ook in de top van het keileem erosie heeft plaatsgevonden.

In het erop volgende Weichselien (circa 120.000 tot 10.000 jaar geleden) heeft het landijs het onderzoeksgebied niet bereikt, maar heersten wel periglaciale omstandigheden, zoals permafrost. In de vroege fase van het Weichselien trad erosie op van de verschillende keileemplateaus en in de stroomdalen. Tevens werden nieuwe dalen gevormd. Na deze fase werden in de stroomdalen fluvioperiglaciale zanden afgezet en lokaal lössachtig materiaal (verspoeld keileem) en ontstond in sommige stroomdalen het zogenaamde hypnaceeëenveen.

Vanaf het midden van het Weichselien trad onder invloed van sterke winden verstuiving van zand op uit drooggevalen rivierbeddingen en de droge bodem van de Noordzee. Het verstoven zand werd even verder weer afgezet als dekzand, dat geologisch gezien wordt gerekend tot de Formatie van Boxtel (Laagpakket van Wierden, De Mulder e.a., 2003). Daarbij zijn binnen de verstuivingen twee fasen te onderscheiden, namelijk Oud Dekzand en Jong Dekzand. Het Oud Dekzand bestaat uit fijnzandige en lemige afzettingen en is gelaagd afgezet. Het Oud Dekzand I en II worden van elkaar gescheiden door de Laag van Beuningen; een grindig niveau dat is ontstaan in de koudste periode van het Laat-Pleniglaciaal. In het Laat-Weichselien werden vervolgens het Jong Dekzand I en II afgezet (Formatie van Boxtel, Laagpakket van Wierden). Het Jong Dekzand I en II dateren uit respectievelijk de Oude Dryas (12.000 – 11.800 jaar geleden) en Jonge Dryas (10.800 - 10.150 jaar geleden). Het Jong Dekzand bestaat uit leemarm en zwak lemig, matig fijn zand, is van lokale herkomst en is in tegenstelling tot het Oud Dekzand ook in de vorm van koppen, paraboolduinen en - langgerekte - ruggen afgezet. Door de afzetting van het Jong Dekzand werden soms delen van stroomdalen afgesnoerd.

Tijdens het Bølling- en Allerød interstadiaal hebben zich respectievelijk op de overgang van het Oud Dekzand II naar het Jong Dekzand I en van het Jong Dekzand I naar het Jong Dekzand II onder relatief gematigde klimatologische omstandigheden bodems kunnen vormen. De dikte van de dekzandafzettingen varieert van enkele decimeters tot enkele meters. Op veel plaatsen in het onderzoeksgebied komt het keileem binnen 1,2 m -Mv voor.

Vanaf het begin van het Holoceen (vanaf 10.000 jaar geleden) trad een drastische klimaatverbetering op. Als gevolg van vegetatieontwikkeling werden in eerste instantie bestaande afzettingen gefixeerd en ontwikkelden zich vanaf het Boreaal, in de top van het dekzand humuspodzolbodems. In de lagere delen vond veenvorming plaats; in de stroomdalen rietzeggeveen en in andere laagten, zoals ter hoogte van de meertjes die in de afgesnoerde stroomdalen ontstonden, veelal mesotroof broekveen of zeggeveen. Vanaf het Subboreaal werden de beekdalen geleidelijk opgevuld met mesotroof broekveen. In de bovenstroomse gedeelten verarmde het milieu zodanig, dat hier oligotroof veen tot ontwikkeling kwam (veenmosveen). Uiteindelijk leidde dit (buiten het onderzoeksgebied) tot uitgestrekte hoogveenkussens. Het veen wordt tot de Formatie van Nieuwkoop gerekend.

Geomorfologie

Op de geomorfologische kaart is het plangebied gekarteerd als een grondmorene al dan niet met welvingen (kaartcode 3L2). Noordelijk van het plangebied bevindt zich dalvormige laagte met veen, en in het westen bevindt zich een veenkoloniale ontginningsvlakte (bijlage 2). Op het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN) is te zien dat het plangebied op een net hoger gelegen welving ligt tussen lager gelegen dalen van beken (bijlage 3).

Bodem

De bodem in het plangebied is voor het grootste deel gekarteerd als een veldpodzol (kaartcode Hn23). Veldpodzolen zijn laaggelegen zandgronden met een humeuze tot humusrijke bovengrond, die dunner dan 30 cm is. Hieronder bevindt zich een inspoelingslaag die bruin is door ingespoelde humeuze stoffen. Soms bevindt zich tussen deze twee lagen een bleekgekleurde uitlogingslaag. Deze gronden komen vaak voor in heidevelden (De Bakker, 1966). In de zuidwest hoek van het plangebied zijn moerige eerdgronden gekarteerd (kaartcode 2Wp). Deze gronden hebben een dunne, venige bovengrond of een dunne veenlaag aan het oppervlakte, maar een niet slappe, grijze ondergrond. Ze komen vooral voor in beekdalen (De Bakker, 1966).

Grondwatertrap

De grondwatertrap in het plangebied is gekarteerd als V. Dit houdt in dat de gemiddelde grondwaterstand varieert tussen <40 cm –Mv en >120 cm –Mv. De sterke fluctuaties in grondwaterstand hebben een negatieve invloed op de conservatie van organische archeologische resten. Doordat de resten niet waterverzadigd en zuurstofarm afgesloten gebleven zijn, zijn ze waarschijnlijk ten prooi gevallen aan degradatie.

7. Archeologische verwachting en bekende waarden

Wettelijk beschermd monument	Nee
AMK terrein	Nee
Verwachting gemeentelijke beleidskaart	Middelhoog voor Paleolithicum - IJzertijd
Verwachting IKAW	Middelhoog
Archeologische waarden en/of informatie	Nee

Het plangebied heeft volgens het centraal archeologisch informatiesysteem (Archis) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) geen archeologisch wettelijk beschermde status en is ook niet opgenomen op de Archeologische Monumentenkaart (AMK). Op de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW) is de verwachting hoog.

In het plangebied is een onderzoeksmelding genoteerd. Het betreft onderzoeksmelding 38.400 en omvat een bureauonderzoek.

In het onderzoeksgebied zijn enkele onderzoeksmeldingen en waarnemingen gedaan (bijlage 4):

Onderzoeksmeldingen:

- Onderzoeksmeldingsnummer 55.555 (200 m noordelijk van het plangebied) betreft een bureau- en inventariserend veldonderzoek. Aanleiding was de bouw van een nieuwe stal. Er zijn 6 boringen geplaatst. Uit het booronderzoek bleek dat de podzolbodem niet meer intact was. De bodem is door ploegen grondig verstoord. Er zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen. Verder onderzoek is niet aanbevolen (Tulp, 2013).
- Onderzoeksmeldingsnummer 47.861 (55 m noordelijk van het plangebied). Hiervan zijn verder geen gegevens bekend in Archis.

Waarnemingen

- Waarnemingsnummers 156 en 157 (220 m noordelijk van het plangebied) betreft de waarneming van enkele stenen bijlen. De bijlen zijn in het Neolithicum - Bronstijd gedateerd. Waarnemingsnummer 156 betreft een zogenoemde *Fels-Rechteckbeil*.
- Waarnemingsnummer 596 (117 m noordwestelijk van het plangebied) betreft een waarneming van een grafheuvel. De heuvel is onderzocht en in de heuvel zijn crematieresten aangetroffen. Ook is de heuvel omgeven door een kringgreppel. De grafheuvel is gedateerd in het Laat-Neolithicum tot de Midden-Bronstijd.
- Waarnemingsnummer 597 (84 m noordwestelijk van het plangebied) betreft een waarneming van een grafheuvel daterend uit het Laat-Neolithicum tot de Midden Bronstijd. De heuvel is in 1938 opgegraven door het Biologisch Archeologisch Instituut (BAI). Er zijn drie perioden waargenomen. Een centraal graf met twee vuursteenklingen, een mes, twee aardewerkscherven van een standvoetbeker. Het centrale graf is compleet vernield. Er zijn drie latere schachtgraven aanwezig.
- Waarnemingsnummer 214.270 (440 m oostelijk van het plangebied) betreft de waarneming van een mogelijke grafheuvel. Er is een ophogingslaag waargenomen. De mogelijke grafheuvel is in het Neolithicum tot de IJzertijd gedateerd.

8. Huidig gebruik, historische situatie en bodemverstoringen

Historische bebouwing	Nee
Historisch gebruik	Heide, akkerland
Huidig gebruik	Akker
Bodemverstoringen	Bodemverstoring opgetreden door landbouwactiviteiten

Historische situatie

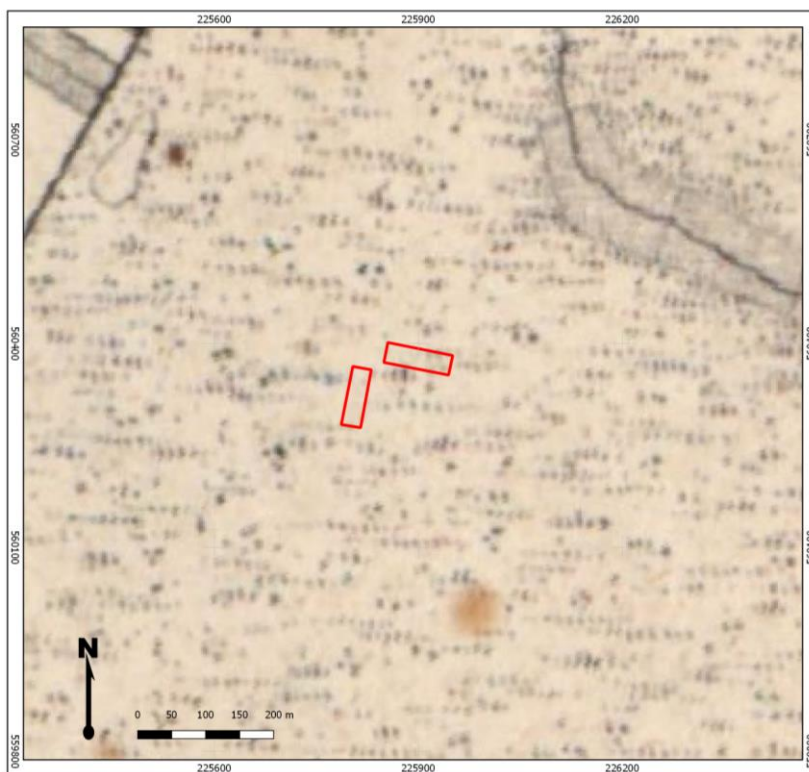
Het plangebied is op de Kadastrale Minuutplan 1811-1832 gekarteerd als heide (Oorspronkelijke Aanwijzende Tafels, bijlage Minuutplan). Pas rond 1935 wordt het perceel bebouwd, en pas halverwege de jaren '50 van de vorige eeuw raakt het plangebied verkaveld en wordt het in gebruik genomen als agrarisch bedrijf. Tot die tijd blijft het plangebied woeste grond. Het huidige bouwvlak is tot op heden onbebouwd.

Huidig gebruik en bodemverstoringen

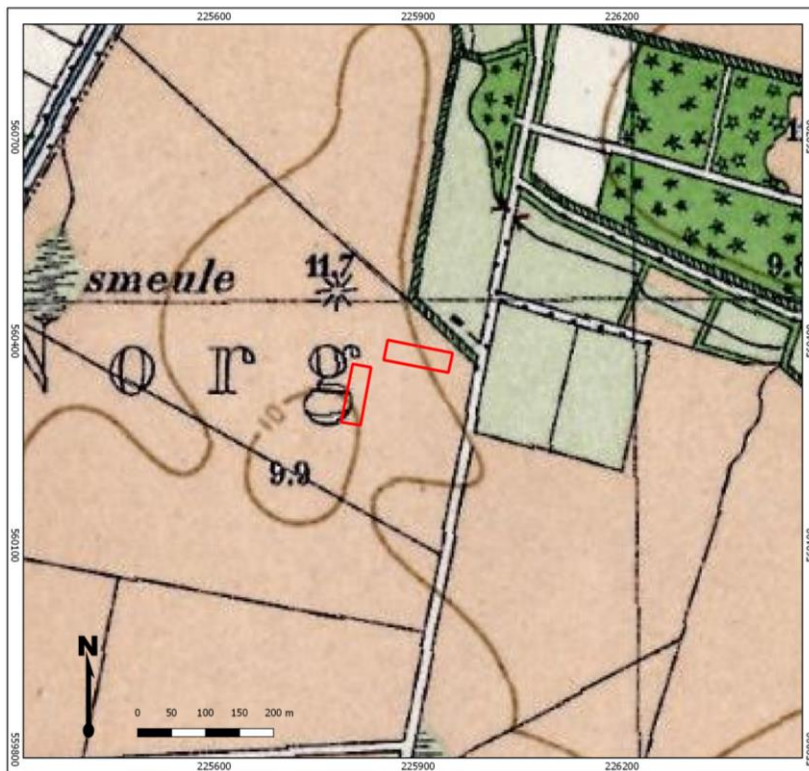
Momenteel is het plangebied in gebruik als akker. Het noordelijke deel van het bouwvlak grenst aan de reeds aanwezige schuren. Hier kan door de bouwactiviteiten van de schuren de bodem verstoord zijn. In bodemloket zijn geen ontgravingen of verstoringen gemeld.

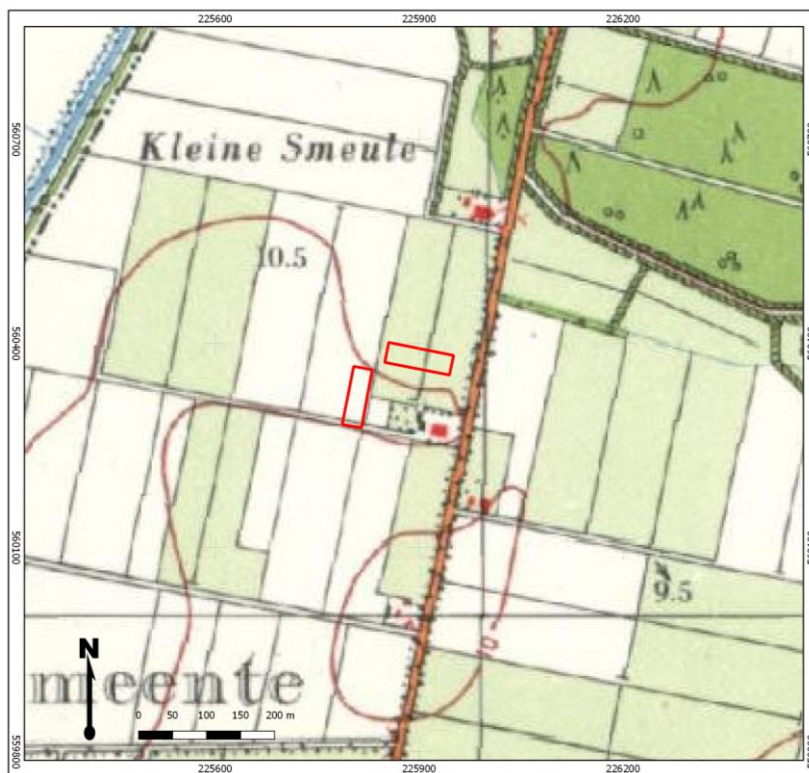
Figuur 3: Uitsnede van de Kadastrale Minuutplan 1811-32. Het plangebied is met rode lijnen weergegeven (Beeldbank.cultureelerfgoed.nl)

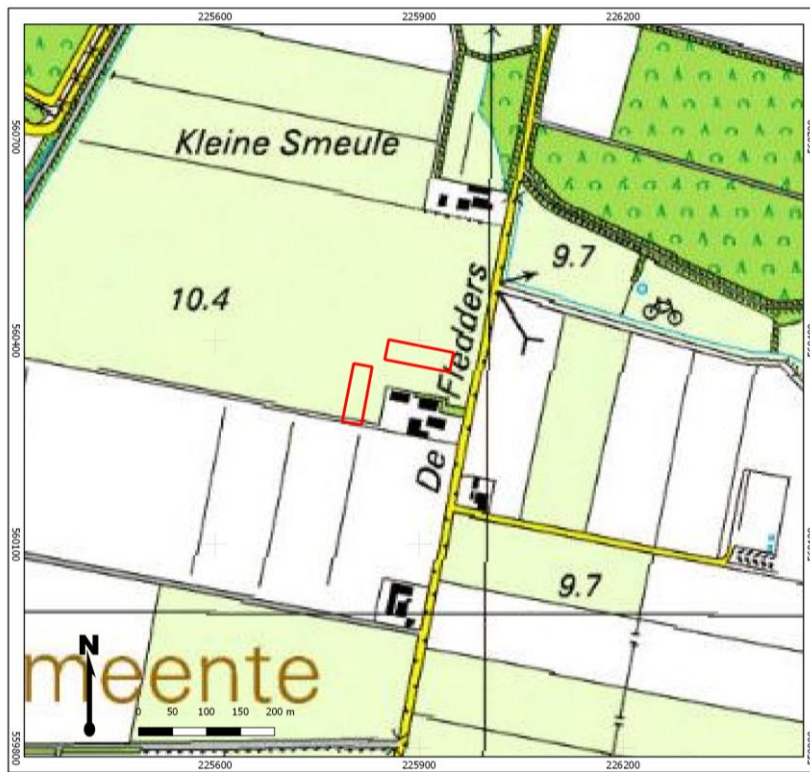
Figuur 4: Uitsnede van een topografische kaart omstreeks 1890. Het plangebied is met rode lijnen weergegeven (www.topotijdreis.nl).

Figuur 5: Uitsnede van een topografische kaart uit omstreeks 1930. Het plangebied is met rode lijnen weergegeven (www.topotijdreis.nl).

Figuur 6: Uitsnede van een topografische kaart uit omstreeks 1963. Het plangebied is met rode lijnen weergegeven (www.topotijdreis.nl).

Figuur 7: Uitsnede van een topografische kaart uit omstreeks 2003. Het plangebied is met rode lijnen weergegeven.

9. Gespecificeerde archeologische verwachting

Kans op archeologische waarden	Hoog
Periode	Paleolithicum – IJzertijd
Complextypen	Nederzettingen, sporen landgebruik
Stratigrafische positie	Direct onder de bouwvoor, in de top van een podzolbodem
Diepteligging	Vanaf maaiveld

Op basis van het bureauonderzoek is vastgesteld dat het plangebied oorspronkelijk op een hoger gelegen zandrug in de nabijheid van een beekdal gelegen is. Hierdoor is de locatie geschikt voor bewoning vanaf het Paleolithicum. In de omgeving van Zuidvelde zijn veel grafheuvels bekend. In het plangebied en het onderzoeksgebied zijn echter geen meldingen gemaakt van grafheuvels, maar in de nabije omgeving zijn deze wel aanwezig. Sporen van activiteiten die hiermee samenhangen kunnen verwacht worden.

Uit historisch kaartmateriaal blijkt dat het plangebied onbebouwd is gebleven tot in de 20ste eeuw. Op kaarten is te zien dat het gebied voornamelijk in gebruik is geweest als heide of akker. De verwachting voor sporen uit de Middeleeuwen en Nieuwe Tijd is hierdoor laag, hoewel sporen van landbouwgebruik zoals greppels niet uitgesloten kunnen worden.

Stratigrafische positie

Er zijn geen aanwijzingen dat het plangebied afgeplagd is. Hierdoor kunnen archeologische resten vanaf maaiveld verwacht worden. In de top van het dekzand kunnen sporen van bodemvorming aanwezig zijn, die indicatief zijn voor zowel de exacte diepteligging van archeologische resten en de mate van intactheid ervan. Het voorkomen van dekzand direct onder maaiveld en het ontbreken van een afdekkende conserverende laag, kan betekenen dat de top van deze afzettingen (en daarmee eventuele archeologische resten) is (zijn) verstoord als gevolg van begroeiing en de inrichting in en rondom het plangebied.

Complextypen

In het plangebied kunnen resten van nederzettingen of jachtkampen voorkomen. De iets hoger gelegen locatie en de nabijheid van water maakte de locatie uitermate geschikt voor bewoning. Gelet moet worden op sporen van ontginning (greppels, sloten) of constructies zoals spiekers en boerderijen. Vondsten in de vorm van bewerkt vuursteen en aardewerk kunnen verwacht worden. Tijdelijke kampementen uit het Paleo- en Mesolithicum kunnen ook verwacht worden. Deze zullen gekarakteriseerd worden door vuursteenconcentraties.

10. Resultaten veldonderzoek

Onderzoeksmethodiek

Het doel van het booronderzoek is het toetsen van de gespecificeerde archeologische verwachting in het plangebied, zoals deze is opgesteld in Hoofdstuk 9. Hiertoe is in het plangebied een verkennend booronderzoek uitgevoerd. De boringen zijn gebruikt om zowel de mate van intactheid van de bodem te bepalen als om de aanwezigheid van archeologische waarden vast te stellen. In totaal zijn in het plangebied 10 boringen gezet (boring 1 tot en met 10) zoals te zien in bijlage 5

De boringen hebben een diepte van maximaal 150 cm –Mv en zijn handmatig gezet met behulp van een Edelmanboor met een diameter van 7 cm. De grondmonsters zijn beschreven volgens de NEN5104 en de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode (ASB; SIKB 2008). Deze beschrijvingen zijn terug te vinden in bijlage 9.

De boringen zijn zo gelijkmatig mogelijk in het plangebied verdeeld. Bij de plaatsing is rekening gehouden met de aanwezigheid van storthopen en leidingen. De hoogteligging ten opzichte van NAP is afgeleid van het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN, www.ahn.nl). Een kaart met daarop de locaties van de boorpunten is opgenomen in bijlage 5.

Veldwaarnemingen

Het plangebied is in gebruik als akker. In het westelijke deel van het plangebied worden momenteel aardappels verbouwd, in het noordelijke deel van het plangebied wordt graan verbouwd. De akkers liggen om een boerenbedrijf waar vee gehouden wordt. Enkele foto's van het plangebied zijn weergegeven in figuur 8.

Figuur 8: Foto's van het plangebied ten tijde van het onderzoek.

Lithologie

De opbouw van de bodem varieert enigszins in het plangebied. Hierin zijn drie hoofdlijnen te onderscheiden:

Boring 3; 5 t/m 8: De top van het bodemprofiel (0-60 cm –Mv) wordt gevormd door donkerbruin, humeus, zwak siltig zand. Deze laag is geïnterpreteerd als de bouwvoor. Hieronder gaat het bodemprofiel over in zwak tot matig lemig, geel zand met onderin ijzervlekken, leem en grind. Dit is geïnterpreteerd als de C-horizont. In enkele boringen is nog een restant van een BC-horizont herkenbaar tussen bouwvoor en C-horizont.

In boringen 1, 2 en 4 wijkt dit beeld af. Hier is tot 30 tot 50 cm –Mv donkerbruin, humeus zand aangetroffen (de bouwvoor). Hieronder is een zwarte, sterk humeuze laag aangetroffen. Deze is geïnterpreteerd als een A-horizont. Hieronder is een grijze, licht siltige zandlaag aangetroffen. Deze is geïnterpreteerd als een E-horizont. Hieronder bevindt zich een bruine, zwak humeuze laag, die geïnterpreteerd is als een B-horizont. Deze laag gaat geleidelijk over naar geel zand, wat geïnterpreteerd is als een BC- en een C-horizont. Deze lagen bevinden zich tussen 30-100 cm –Mv. Vanaf 100 cm –Mv tot het einde van de boring (120 cm –Mv) is het gele zand geïnterpreteerd als de C-horizont.

Boring 9 en 10: Deze twee boringen hebben een relatief dikke donkerbruin, humeuze bovenlaag (respectievelijk 55 en 80 cm) die met een scherpe grens overgaat naar het gele zand van de C-horizont.

Interpretatie

De boringen 3 en 5 t/m 8 duiden op een agrarisch gebruik als akker, waarbij de humeuze bovenlaag direct op het gele dekzand ligt. In enkele gevallen is een restant van een B-horizont aangetroffen. De boringen 1, 2 en 4, waarin nog grotendeels een podzol aanwezig is, duiden op een lagere landschappelijke ligging, vermoedelijk in een lokale depressie in het landschap. Hierin kon bij tijd en wijlen water staan, zodat sprake is van een klein ven. De boringen 9 en 10 laten een scherpe overgang van bouwvoor naar dekzand zien. Hier is de bodemopbouw grotendeels verstoord, mogelijk als gevolg van de inrichting van het huidige boerenerf.

11. Beantwoording onderzoeksvragen

- **Hoe heeft het plangebied oorspronkelijk in het natuurlijk landschap gelegen?**

Het plangebied ligt in een dekzandgebied. Tijdens het booronderzoek is gebleken dat de zuidwestzijde van het plangebied wordt ingenomen door een lokale depressie in het landschap. Wanneer hier bij tijd en wijlen water gestaan heeft, kan mogelijk sprake zijn van een ven. Meer richting noorden gaat het landschap geleidelijk over naar de hoger gelegen delen van een dekzandrug.

- **Zijn er binnen de bodemopbouw archeologisch relevante bodemniveaus te onderscheiden en hoe diep liggen deze?**

In vrijwel het gehele plangebied is het archeologisch relevante niveau nog aanwezig. Weliswaar zal als gevolg van het agrarisch gebruik van het terrein de top van de bodemprofielen deels zijn verdwenen, toch kunnen in de top van de C-horizont dan wel de nog aanwezige B-horizont nog archeologische sporen en vondsten worden aangetroffen. Met name wanneer het om ingegraven grondsporen als paalkuilen en greppels (ook bijvoorbeeld kringgreppels van grafmonumenten) gaat, kunnen deze nog zeer goed aanwezig zijn. Deze situatie geldt met name voor het noordelijke deel van het plangebied. In het zuidwestelijk deel lijkt een lokale depressie in het landschap aanwezig te zijn. Hier is de natuurlijke bodemopbouw beter bewaard doordat deze als het ware mee gezakt is met de enigszins dieper gelegen depressie. In dergelijke laaggelegen landschapsdelen zal weliswaar geen bewoning of begraving verwacht worden, toch zijn deze plaatsen interessant voor off-site fenomenen als waterputten, drenkkuilen voor vee.

- **In hoeverre zijn de archeologisch relevante bodemniveaus nog intact (verstoring, erosie, afdekkend substraat)?**

In vrijwel het gehele plangebied is een relatief intact bodemprofiel aangetroffen, waarbij delen van de oorspronkelijk aanwezige podzolbodem te herkennen zijn. Met name in de top van de C-horizont kunnen archeologische grondsporen goed herkenbaar aanwezig zijn. Er dient rekening gehouden te worden met slecht herkenbare archeologische resten in de B-horizont van de podzolbodem. Slechts de boringen 9 en 10, aan de rand van het huidige boerenerf, laten een verstoord bodemprofiel zien.

- **Wat is de archeologische verwachting van het plangebied en in hoeverre is deze te differentiëren in laag, middelhoog en hoog?**

Voor het grootste gedeelte van het plangebied is de archeologische verwachting te omschrijven als hoog tot middelhoog. Weliswaar is door het agrarisch gebruik in enkele delen de top van een eventueel aanwezige podzol verdwenen, toch kunnen archeologische sporen nog goed aanwezig zijn in de top van de nog aanwezige C-horizont dan wel B-horizont. In de hoger gelegen landschapsdelen, op de dekzandrug en op de flank hiervan, kunnen nederzettingsresten in de vorm van paalkuilen en greppels behorend bij boerderijen en andere erfelementen aangetroffen worden. Ook kan de inrichting van het landschap sporen hebben achtergelaten in de vorm van greppels en eventueel karrensporen. Ook kunnen op de hoger gelegen landschapsdelen grafstructuren als kringgreppels inclusief crematie- dan wel inhumatiegraven voorkomen. Eventueel zijn deze grafstructuren geclusterd in grafvelden. De laaggelegen landschapsdelen, direct ten zuiden van het hoger gelegen dekzandlandschap, kunnen gebruikt zijn voor off-site elementen, als waterputten en drenkkuilen voor vee. Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek geldt de hoge archeologische verwachting met name voor de periode(n)

Neolithicum tot en met IJzertijd. Sporen uit andere perioden kunnen echter niet uitgesloten worden.

Slechts aan de rand van het huidige boerenerf, bij de boringen 9 en 10 is een lage archeologische verwachting.

Conclusie en Advies

Op basis van het vooronderzoek zijn de volgende conclusies te trekken:

- 1) Op basis van het bureauonderzoek is vastgesteld dat voor het plangebied een hoge verwachting geldt op de aanwezigheid van archeologische resten uit de periode Laat Paleolithicum tot en met de Late Middeleeuwen. Deze verwachting is gebaseerd op de landschappelijke ligging van het plangebied op de overgang van een dekzandrug naar een lager gelegen depressie ten zuidwesten van het gebied. In de directe omgeving zijn meerdere grafheuvels uit de periode Neolithicum-IJzertijd bekend.
- 2) Op basis van historisch kaartmateriaal is vastgesteld dat het plangebied vermoedelijk altijd onbebouwd is geweest. Het oudst geraadpleegde kaartmateriaal van het plangebied uit het begin van de 19^e eeuw laat ter plaatse van het plangebied heideveld zien. Ook op jonger kaartmateriaal staat geen bebouwing aangegeven, waardoor voor de Nieuwe tijd daarom een lage verwachting op het aantreffen van archeologische (nederzettings)resten bestaat.
- 3) Op basis van het onderzoek is een hoge tot middelhoge verwachting vastgesteld voor een groot deel van het plangebied. Weliswaar is door het agrarisch gebruik in enkele delen de top van een eventueel aanwezige podzol verdwenen, toch kunnen archeologische sporen nog goed aanwezig zijn in de top van de nog aanwezige C-horizont dan wel B-horizont. In de hoger gelegen landschapsdelen, op de dekzandrug en op de flank hiervan, kunnen nederzettingsresten in de vorm van paalkuilen en greppels behorend bij boerderijen en andere erfelementen aangetroffen worden. Ook kan de inrichting van het landschap sporen hebben achtergelaten in de vorm van greppels en eventueel karrensporen. Ook kunnen op de hoger gelegen landschapsdelen grafstructuren als kringgreppels inclusief crematie- dan wel inhumatiegraven voorkomen. Eventueel zijn deze grafstructuren geclusterd in grafvelden. De laaggelegen landschapsdelen, direct ten zuiden van het hoger gelegen dekzandlandschap, kunnen gebruikt zijn voor off-site elementen, als waterputten en drenkkuilen voor vee. Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek geldt de hoge archeologische verwachting met name voor de periode(n) Neolithicum tot en met IJzertijd. Sporen uit andere perioden kunnen echter niet uitgesloten worden.
- 4) Slechts aan de rand van het huidige boerenerf, bij de boringen 9 en 10 is een lage archeologische verwachting.

Advies

Op basis van het onderzoek en de vastgestelde hoge tot middelhoge archeologische verwachting wordt verder onderzoek in de vorm van proefsleuven aanbevolen. Hierbij dient zowel de veronderstelde dekzandrug als de lager gelegen depressie door sleuven gedekt te worden. Bij dit onderzoek kan de omvang, aard, en intactheid van eventueel aanwezige archeologische resten worden vastgesteld. Voor een dergelijk gravend onderzoek is op voorhand een Programma van Eisen (PvE) nodig, waarin de randvoorwaarden voor een dergelijk onderzoek liggen vastgelegd. Een dergelijk PvE dient alvorens gestart wordt met de (onderzoeks)werkzaamheden te worden goedgekeurd door het bevoegd gezag (de gemeente Noordenveld).

Bovenstaande vormt een advies. Op grond van de resultaten van het rapport en het advies zal het bevoegd gezag (de gemeente Noordenveld) een besluit nemen over de daadwerkelijke omgang met eventueel aanwezige archeologische waarden binnen het plangebied.

Kanttekening

Onderhavig onderzoek is op zorgvuldige wijze verricht volgens de algemeen gebruikelijke methoden en inzichten en is erop gericht om de kans op het onverwacht aantreffen dan wel het ongezien vernietigen van archeologische waarden bij bouwwerkzaamheden in het plangebied te verkleinen.

Aangezien het onderzoek is uitgevoerd door middel van een steekproef kan echter de aan- of afwezigheid van eventuele archeologische resten niet gegarandeerd worden. Wanneer bij graafwerkzaamheden toch onverhoopt waardevolle resten worden aangetroffen, dient u deze conform de Monumentenwet 1988, artikel 53, bij het Rijk te melden.

12. Geraadpleegde bronnen

Archeologische kaarten en databestanden:

- Archeologische Monumenten Kaart (AMK), Rijksdienst voor Cultureel erfgoed (RCE), Amersfoort, 2007.
- Archeologisch Informatie Systeem II (Archis2), Rijksdienst voor Cultureel erfgoed (RCE), Amersfoort, 2007.
- Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden, 3^e generatie, IKAW, Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB), Amersfoort, 2008.
- www.ahn.nl
- www.ruimtelijkeplannen.nl
- www.topotijdreis.nl
- www.bodemloket.nl
- www.bodemdata.nl

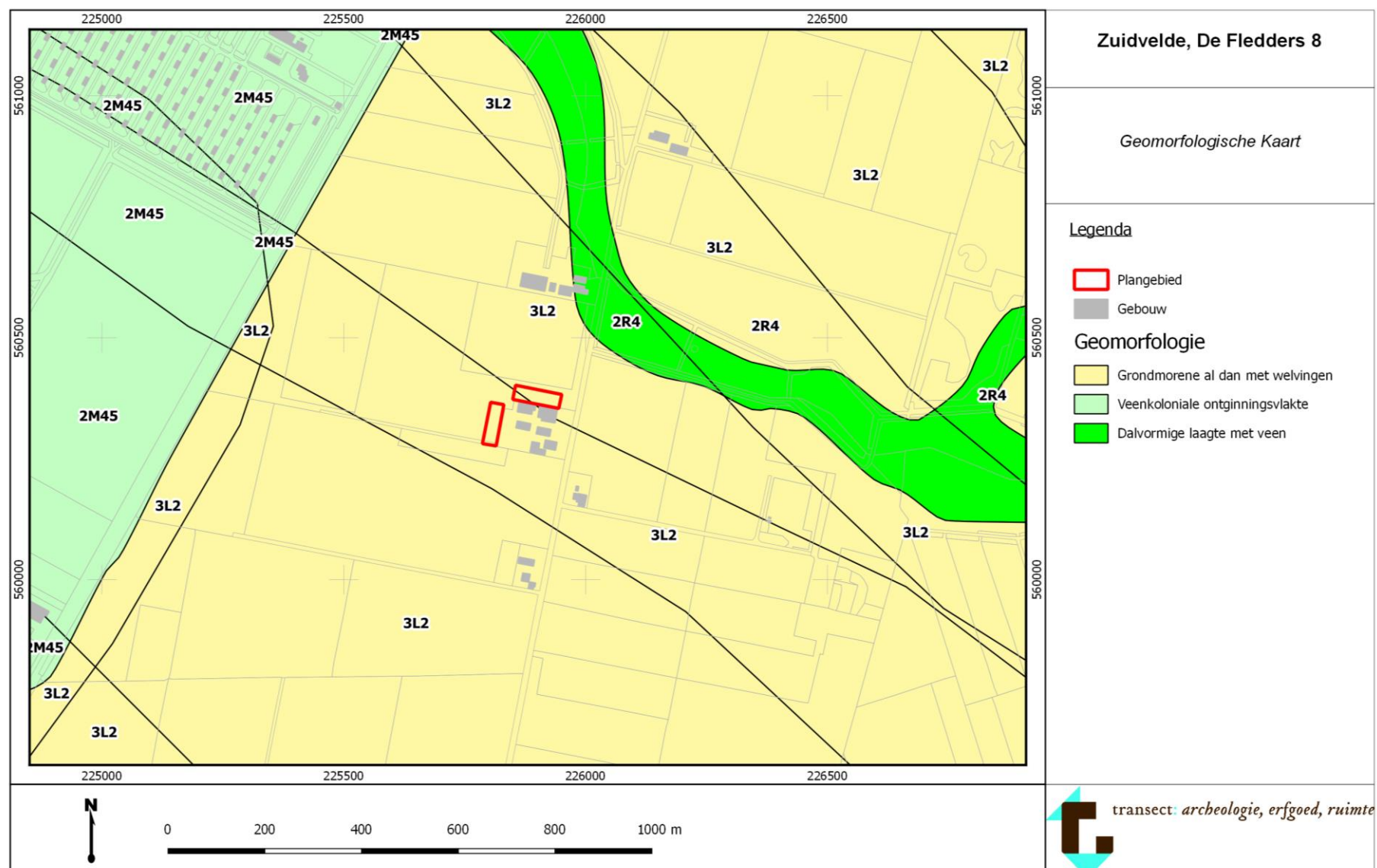
Literatuur:

- Bakker, H. de, 1966. *De subgroepen van het systeem voor bodemclassificatie voor Nederland*. In: Boor en Spade.
- Bakker, H. de en J. Schelling, 1989. *Systeem van bodemclassificatie voor Nederland. De hogere niveaus*. Wageningen.
- Berendsen, H.J.A., 2000. *Landschappelijk Nederland*. Assen (Fysische Geografie van Nederland). 2e druk.
- Berendsen, H.J.A., 2005. *De vorming van het land*. Assen (Fysische geografie van Nederland). Vierde, geheel herziene druk.
- Mulder, E.F.J., M.C. Geluk, I.L. Ritsema, W.E. Westerhoff en T.E. Wong, 2003. *De ondergrond van Nederland*. Houten.
- Tulp, C., 2013. *Zuidvelde, De Fledders 6 (Gemeente Noordenveld, Dr.). Een Inventariserend Archeologisch Veldonderzoek*, Zuidhorn (Steekproefrapport 2013-02/06Z).

Bijlage 1: Beleidskaart

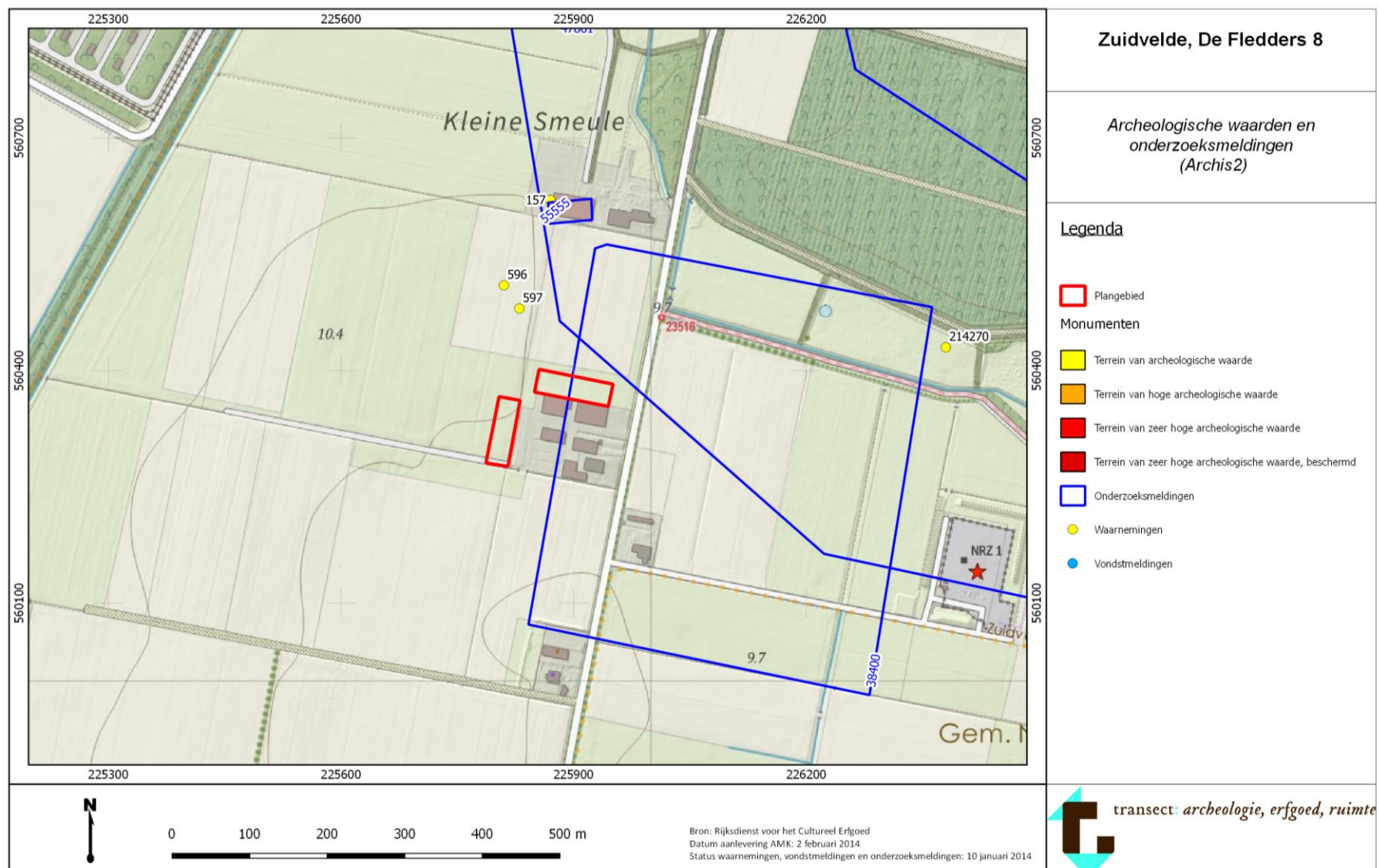
Bijlage 2: Geomorfologie

Bijlage 3: Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN)

Bijlage 4: Archeologische waardenkaart (onderzoeken, waarnemingen, monumenten; bron: Archis)

Bijlage 5: Boorpuntenkaart

Bijlage 6: Foto's van de boringen

De boorkernen op onderstaande foto's zijn van links naar rechts uitgelegd, per 50 cm, waarbij de onderkanten van de boringen naar boven wijzen.

Boring 8: Bodemopbouw met een humeuze bouwvoor (A-horizont) op dekzand (C-horizont).

Boring 4: intacte podzolbodem.

Bijlage 7: NEN 5104

Textuurindeling (NEN 5104)

Hoofdnaam	Toevoeging [Org, Gr]	Gradiënt toevoeging	Laaggrens
LG = grind	g = grindig	1 = zwak	dif = diffuus
Z = zand	z = zandig	2 = matig	gel = geleidelijk
L = leem	s = siltig	3 = sterk	sch = scherp
K = klei	k = kleiig	4 = uiterst	
V = veen	h = humeus		
	m = mineraalarm		

Karakteristieken en plantenresten

VAM (amorfiteit)	Plantenresten (plr)	Consist(entie)	M50 (mediaan)	Alleen voor zand
1 = Zwak amorf	ri = riet	ST = stevig	75-105	uiterst fijn
2 = Matig amorf	ho = hout	MST = matig stevig	105-150	zeer fijn
3 = Sterk amorf	ze = zegge	MSL = matig slap	150-210	matig fijn
	wo – wortels	SL = slap	210-300	matig grof
	plr = ongedef.	ZSL = zeer slap	300-420	grof
			420-600	zeer grof

Nieuwvormingen en grondwater

Ca (kalkgehalte, CaCO_3)	Fe (roestvlekken)	Oxidatie/reductie [o/r]	GW (grondwater)
1 = afwezig	1 = afwezig	o = oxidatie	GW = grondwater
2 = matig kalkhoudend	2 = ijzerhoudend	or = oxidatie/reductie	GHG = gem. hoogste grondwaterstand
3 = kalkhoudend	3 = sterk ijzerhoudend	r = reductie	GLG = gem. laagste grondwaterstand

Classificatie en interpretatie

Bodemhorizont (Hor.; volgens De Bakker & Schelling, 1989)	Monsternamen (M)	Lithogenese (lith.)
BHA	X (boring) – XXX {diepte in cm}	DEZ = dekzand
BHB		
BHBC		X = verstoord
BHC		
...		

Bijzonderheden

Archeologische indicatoren en afkortingen in de kolom 'bijzonderheden'

Omg. = omgewerkt	gr = grindje	l = leem (verbrand)
Opg. = opgebracht	st = steentjes	b = bot
	fe-c = ijzerconcreties	aw = aardewerk
gg = goed gesorteerd	mn-c = mangaanconcreties	vs = vuursteen
mg = matig gesorteerd	mn = Mangaan	bakst = baksteen/puin
sg = slecht gesorteerd	spi = spikkel (+ kleur)	fos = fosfaat
	vl = vlekken (+ kleur)	hk = houtskool
	sch = schelpen	
	bijm = bijmenging (+ text.)	

Projectnaam	Zuidvelde, De Fledders 8												Boorpuntnummer	1
Projectcode	16040020													
Beschrijver:	N. de Vries													
Boormethode:	Edelman												Boordatum:	21-6-2016
Boordiameter:	7 cm												CIS-code:	4005111100
X-coördinaat	225.792												Landgebruik	-
Y-coördinaat	560.289												Bodemkaart	-
Z-coördinaat	9,9	m	NAP										Geom. kaart	-
Opmerking:	-													

[-Mv]	Textuur	Org	VAM	Gr	plr	Kleur	Laaggrens	Consist.	M50	o/r	Ca	Fe	GW	Hor	M	Lith.	Bijzonderheden
30	Zs1	3	-	-	-	donkerbruin	scherp	-	matigfijn	o	1	1	-	Ap	-	BOV	bouwvoor
50	Zs1	3	-	-	plr	zwart	geleidelijk	-	matigfijn	o	1	1	-	A	-	DEZ	
70	Zs1	-	-	-	-	bruin	geleidelijk	-	matigfijn	o	1	1	-	B	-	DEZ	
100	Zs1	-	-	-	-	bruingeel	geleidelijk	-	matigfijn	o	1	1	-	BC	-	DEZ	
120	Zs1	-	-	-	-	geel	sinde boring	-	matigfijn	o	1	1	-	C	-	DEZ	

Projectnaam	Zuidvelde, De Fledders 8												Boorpuntnummer	2
Projectcode	16040020													
Beschrijver:	N. de Vries													
Boormethode:	Edelman												Boordatum:	21-6-2016
Boordiameter:	7 cm												CIS-code:	4005111100
X-coördinaat	225.798												Landgebruik	-
Y-coördinaat	560.323												Bodemkaart	-
Z-coördinaat	10,1	m	NAP										Geom. kaart	-
Opmerking:	-													

[-Mv]	Textuur	Org	VAM	Gr	plr	Kleur	Laaggrens	Consist.	M50	o/r	Ca	Fe	GW	Hor	M	Lith.	Bijzonderheden
70	Zs1	3	-	-	-	bruingeel	scherp	-	matigfijn	o	1	1	-	Ap	-	BOV	Bouwvoor, vlekkelig veraard veen
100	V	3	-	-	plr	zwart	scherp	slap	-	o	1	1	-	-	-	V	
110	Zs1	-	-	-	-	bruin	geleidelijk	-	matigfijn	o	1	1	-	B	-	DEZ	
150	Zs1	-	-	-	-	geel	sinde boring	-	matigfijn	o	1	1	-	C	-	DEZ	

Projectnaam	Zuidvelde, De Fledders 8										Boorpuntnummer	3
Projectcode	16040020											
Beschrijver:	N. de Vries											
Boormethode:	Edelman										Boordatum:	21-6-2016
Boordiameter:	7 cm										CIS-code:	4005111100
X-coördinaat	225.807					GWS	-				Landgebruik	-
Y-coördinaat	560.360					Gt	-				Bodemkaart	-
Z-coördinaat	10,3	m	NAP			GWS na boring	-				Geom. kaart	-
Opmerking:	-											

[-Mv]	Textuur	Org	VAM	Gr	plr	Kleur	Laaggrens	Consist.	M50	o/r	Ca	Fe	GW	Hor	M	Lith.	Bijzonderheden
40	Zs1	3	-	-	-	donkerbruin	scherp	-	matigfijn	o	1	1	-	Ap	-	BOV	Bouwvoor
80	Zs1	-	-	-	-	geel	einde boring	-	matigfijn	o	1	1	-	C	-	DEZ	

Projectnaam	Zuidvelde, De Fledders 8										Boorpuntnummer	4
Projectcode	16040020											
Beschrijver:	N. de Vries											
Boormethode:	Edelman										Boordatum:	21-6-2016
Boordiameter:	7 cm										CIS-code:	4005111100
X-coördinaat	225.814					GWS	-				Landgebruik	-
Y-coördinaat	560.297					Gt	-				Bodemkaart	-
Z-coördinaat	10,1	m	NAP			GWS na boring	-				Geom. kaart	-
Opmerking:	-											

[-Mv]	Textuur	Org	VAM	Gr	plr	Kleur	Laaggrens	Consist.	M50	o/r	Ca	Fe	GW	Hor	M	Lith.	Bijzonderheden
50	Zs1	3	-	-	-	donkerbruin	scherp	-	matigfijn	o	1	1	-	Ap	-	BOV	bouwvoor, baksteen, grind
55	Zs1	3	-	-	-	zwart	geleidelijk	-	matigfijn	o	1	1	-	A	-	DEZ	
60	Zs1	-	-	-	-	grijs	geleidelijk	-	matigfijn	o	1	1	-	E	-	DEZ	
80	Zs1	1	-	-	-	bruin	geleidelijk	-	matigfijn	o	1	1	-	B	-	DEZ	
100	Zs1	-	-	-	-	bruingeel	geleidelijk	-	matigfijn	o	1	1	-	BC	-	DEZ	
120	Zs1	-	-	-	-	geel	geleidelijk	-	matigfijn	o	1	1	-	C	-	DEZ	

Projectnaam	Zuidvelde, De Fledders 8										Boorpuntnummer	5
Projectcode	16040020											
Beschrijver:	N. de Vries											
Boormethode:	Edelman										Boordatum:	21-6-2016
Boordiameter:	7 cm										CIS-code:	4005111100
X-coördinaat	225.822					GWS	-				Landgebruik	-
Y-coördinaat	560.339					Gt	-				Bodemkaart	-
Z-coördinaat	10,1	m	NAP			GWS na boring	-				Geom. kaart	-
Opmerking:	-											

[-Mv]	Textuur	Org	VAM	Gr	plr	Kleur	Laaggrens	Consist.	M50	o/r	Ca	Fe	GW	Hor	M	Lith.	Bijzonderheden
45	Zs1	3	-	-	-	donkerbruin	scherp	-	matigfijn	o	1	1	-	Ap	-	BOV	bouwvoor
80	Zs1	-	-	-	-	geel	einde boring	-	matigfijn	o	1	1	-	C	-	DEZ	

Projectnaam	Zuidvelde, De Fledders 8										Boorpuntnummer	6
Projectcode	16040020											
Beschrijver:	N. de Vries											
Boormethode:	Edelman										Boordatum:	21-6-2016
Boordiameter:	7 cm										CIS-code:	4005111100
X-coördinaat	225.861					GWS	-				Landgebruik	-
Y-coördinaat	560.394					Gt	-				Bodemkaart	-
Z-coördinaat	9,7	m	NAP			GWS na boring	-				Geom. kaart	-
Opmerking:	-											

[-Mv]	Textuur	Org	VAM	Gr	plr	Kleur	Laaggrens	Consist.	M50	o/r	Ca	Fe	GW	Hor	M	Lith.	Bijzonderheden
10	Zs1	3	-	-	-	donkerbruin	scherp	-	matigfijn	o	1	1	-	Ap	-	BOV	bouwvoor
50	Zs1	-	-	-	-	geel	einde boring	-	matigfijn	o/r	1	1	-	C	-	DEZ	onderin ijservlekken en leem

Projectnaam	Zuidvelde, De Fledders 8										Boorpuntnummer	7
Projectcode	16040020											
Beschrijver:	N. de Vries											
Boormethode:	Edelman						Boordatum:	21-6-2016				
Boordiameter:	7 cm						CIS-code:	4005111100				
X-coördinaat	225.901		GWS	-	Landgebruik	-						
Y-coördinaat	560.387		Gt	-	Bodemkaart	-						
Z-coördinaat	9,7 m NAP		GWS na boring	-	Geom. kaart	-						
Opmerking:	-											

[-Mv]	Textuur	Org	VAM	Gr	plr	Kleur	Laaggrens	Consist.	M50	o/r	Ca	Fe	GW	Hor	M	Lith.	Bijzonderheden
40	Zs1	3	-	-	-	lichtbruin	scherp	-	matigfijn	o	1	1	-	Ap	-	BOV	bouwvoor
80	Zs1	-	-	-	-	geelgrijs	inde boring	-	matigfijn	o/r	1	2	-	C	-	DEZ	onderin ijzervlekken en leem

Projectnaam	Zuidvelde, De Fledders 8					Boorpuntnummer	8
Projectcode	16040020						
Beschrijver:	N. de Vries						
Boormethode:	Edelman			Boordatum:	21-6-2016		
Boordiameter:	7 cm			CIS-code:	4005111100		
X-coördinaat	225.942	GWS	-	Landgebruik	-		
Y-coördinaat	560.379	Gt	-	Bodemkaart	-		
Z-coördinaat	9,6 m NAP	GWS na boring	-	Geom. kaart	-		
Opmerking:	-						

[-Mv]	Textuur	Org	VAM	Gr	plr	Kleur	Laaggrens	Consist.	M50	o/r	Ca	Fe	GW	Hor	M	Lith.	Bijzonderheden
35	Zs1	3	-	-	-	donkerbruin	scherp	-	matigfijn	o	1	1	-	Ap	-	BOV	bouwvoor
40	Zs1	3	-	-	-	zwart	scherp	-	matigfijn	o	1	1	-	A	-	DEZ	
80	Zs2	-	-	-	-	geelgrijs	inde boring	-	matigfijn	o/r	1	2	-	C	-	DEZ	grind, lemig, ijzervlekken onderin

Projectnaam	Zuidvelde, De Fledders 8										Boorpuntnummer	9
Projectcode	16040020											
Beschrijver:	N. de Vries											
Boormethode:	Edelman										Boordatum:	21-6-2016
Boordiameter:	7 cm										CIS-code:	4005111100
X-coördinaat	225.876					GWS	-				Landgebruik	-
Y-coördinaat	560.370					Gt	-				Bodemkaart	-
Z-coördinaat	9,9	m	NAP			GWS na boring	-				Geom. kaart	-
Opmerking:	-											

[-Mv]	Textuur	Org	VAM	Gr	plr	Kleur	Laaggrens	Consist.	M50	o/r	Ca	Fe	GW	Hor	M	Lith.	Bijzonderheden
55	Zs1	3	-	-	-	donkerbruingeel	scherp	-	matigfijn	o	1	1	-	Ap	-	BOV	gevekt, steen
85	Zs1	-	-	-	-	grijs	einde boring	-	matigfijn	o/r	1	2	-	C	-	DEZ	onderin leem, ijzervlekken

Projectnaam	Zuidvelde, De Fledders 8										Boorpuntnummer	10
Projectcode	16040020											
Beschrijver:	N. de Vries											
Boormethode:	Edelman										Boordatum:	21-6-2016
Boordiameter:	7 cm										CIS-code:	4005111100
X-coördinaat	225.922					GWS	-				Landgebruik	-
Y-coördinaat	560.363					Gt	-				Bodemkaart	-
Z-coördinaat	10,0	m	NAP			GWS na boring	-				Geom. kaart	-
Opmerking:	-											

[-Mv]	Textuur	Org	VAM	Gr	plr	Kleur	Laaggrens	Consist.	M50	o/r	Ca	Fe	GW	Hor	M	Lith.	Bijzonderheden
80	Zs1	3	-	-	w	donkerbruin	geleidelijk	-	matigfijn	o	1	1	-	Ap	-	BOV	zandbrokken, bovenin houtskoolspikkels
95	Zs1	1	-	1	-	bruingeel	einde boring	-	matigfijn	o	1	1	-	C	-	DEZ	vlekkerig, grind, gestaakt in grindlaag